

СХВАЛЕНО

Рішення педагогічної ради
Жорнівської гімназії
(протокол № 4
від 31 серпня 2023 року)

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Жорнівської гімназії
від 31 серпня 2023 року № _____

Директор _____ С.В. Вовчик

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

**Комунального закладу «Жорнівська гімназія»
Варковицької сільської ради
Дубенського району
Рівненської області**

2023-2024 навчальний рік

Освітня програма
Комунального закладу «Жорнівська гімназія»
Варковицької сільської ради
Дубенського району Рівненської області
дошкільної різновікової групи

Вступ

Освітня програма Комунального закладу «Жорнівська гімназія» Варковицької сільської ради Дубенського району Рівненської області (далі Жорнівська гімназія) на 2023/2024 навчальний рік розроблена відповідно до вимог Законів України «Про освіту», «Про дошкільну освіту», «Про забезпечення функціонування української мови як державної», Базового компонента дошкільної освіти (нова редакція) та Концепції Нової української школи. Навчальний заклад спрямовує свою діяльність на забезпечення всебічно гармонійного розвитку дитини дошкільного віку відповідно до її задатків, нахилів, здібностей, індивідуальних, психічних та фізичних особливостей, культурних потреб; формування у дитини дошкільного віку моральних норм, набуття нею життєвого соціального досвіду.

Освітня програма — це єдиний комплекс освітніх компонентів, спланованих і організованих ЗДО для досягнення вихованцями результатів навчання (набуття компетентностей), визначених Базовим компонентом дошкільної освіти.

Освітня програма визначає:

- загальний обсяг навантаження та очікувані результати навчання (набуття компетентності);
- перелік, зміст, тривалість і взаємозв'язок освітніх ліній, логічну послідовність їх реалізації;
- форми організації освітнього процесу;
- систему внутрішнього забезпечення якості освіти.

. Зміст освітньої програми передбачає:

- формування в дошкільників цілісної картини світу;
- прилучення дітей до системи цінностей, культури, традицій українського народу;
- розвиток потреби в реалізації власних творчих здібностей;

- реалізація особистісно зорієнтованої моделі дошкільної освіти.

Мета і завдання освітньої програми:

- забезпечення якісної організації та здійснення освітнього процесу;
- створення умов, комфортних для розвитку пізнавальних і психічних процесів дітей, їхньої спрямованості на активність у соціумі;
- забезпечення реалізації можливостей і здібностей кожної дитини;
- створення в групі атмосфери гуманного та доброзичливого ставлення до всіх вихованців, що сприятиме вихованню у них товариськості, доброзичливості, допитливості, ініціативності, формуванню самостійності і творчості;
- формування потреби у здоровому способі життя;
- максимальне використання різноманітних видів дитячої діяльності, їх інтеграція задля підвищення ефективності освітнього процесу;
- творча організація (креативність) освітнього процесу;
- єдність підходів до виховання дітей в умовах закладу дошкільної освіти та сім'ї;
- забезпечення наступності між закладом дошкільної освіти та початковою школою, що виключає розумові та фізичні перевантаження у змісті освіти дітей дошкільного віку;
- забезпечення психолого-педагогічної підтримки сім'ї та підвищення компетентності батьків у питаннях розвитку освіти, охорони і зміцнення здоров'я дітей;
- підвищення професійної майстерності педагогів дошкільної освіти.

Враховуючи підсумки освітньої діяльності за минулий навчальний рік педагогічний колектив закладу дошкільної освіти продовжує спрямовувати свою діяльність у наступному році на вирішення наступних завдань:

1. Впроваджувати в освітній процес компетентнісний підхід, інноваційні технології, спрямовані на розвиток дитини, її інтелектуальних, творчих здібностей, інтересів і потреб у самовизначенні.
2. Сприяти гармонійному розвитку загальних, професійних й педагогічних здібностей працівників; розкривати творчий потенціал кожного педагога.

3. Вдосконалювати роботу щодо наступності співпраці закладу дошкільної освіти та початкової школи з метою забезпечення наступності навчання та виховання дітей за вимогами Нової української школи.

Загальний обсяг навантаження та очікувані результати навчання здобувачів освіти

Освітній процес у 2023/2024 навчальному році здійснюється відповідно до вимог нормативно - правових документів: Закону України «Про дошкільну освіту», Базового компонента дошкільної освіти, інструктивно - методичних листів «Про режим роботи дошкільних навчальних закладів» від 214.01.2007 р. №1/9-36, **«Концепції національно-патріотичного виховання в системі освіти України до 2025 року»**, власного статуту та інших нормативно - правових актів. Освітній процес реалізується відповідно до програми розвитку, навчання, виховання дітей від двох до шести років «Українське дошкілля», рекомендованої Міністерством освіти і науки України (лист МОН України від 23.05.2017 р. № 1/11-4988), Тернопіль: Мандрівець, 2017 р. (за загальною редакцією Олександри Білан). Заклад працює за Базовим компонентом дошкільної освіти (затверджено наказом МОН України № 33 від 12.01.2021 “Про затвердження Базового компонента дошкільної освіти (нова редакція)”).

Організація освітнього процесу в ЗДО Жорнівської гімназії у 2023/2024 навчальному році буде здійснюватися на основі діяльнісного підходу та відповідно до провідного виду діяльності дітей (ранній вік — предметно - маніпулятивна, дошкільний вік — ігрова), що є важливим аспектом для досягнення цілей розвитку дітей різного віку. Пріоритетні напрямки в новому навчальному році: цілеспрямована та систематична робота над розвитком креативності, засвоєння дітьми багатств рідної мови; забезпечення всебічного розвитку з використанням елементів STREAM-освіти та сталого розвитку. Мова навчання та виховання дітей українська. У 2023/2024 навчальному році у ЗДО функціонуватиме різновікова група. Режим роботи за п'ятиденним робочим тижнем, тривалістю 10,5 годин, з 8.00 до 18.30.

Розподіл навчального навантаження здійснюватиметься з метою реалізації

Базового компонента дошкільної освіти, вищезазначеної освітньої програми та відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України 20.04.2015 № 446 «Про затвердження гранично допустимого навчального навантаження на дитину у дошкільних навчальних закладах різних типів та форми власності».

**Розподіл навчального навантаження на дитину в різновіковій групі
у 2023/2024 навчальному році у групі з 10,5 годинним перебуванням
(5-денний робочий тиждень)**

Види діяльності за освітніми лініями	Найменування вікових груп		
	молодша	середня	старша
Здоров'я та фізичний розвиток*	3	3	3
Ознайомлення із соціумом	2	2	3
Ознайомлення з природним довкіллям	1	1	2
Художньо - продуктивна діяльність (музична, образотворча)**	4	5	5
Логіко - математичний розвиток	1	1	2
Розвиток мовлення і культура мовленнєвого спілкування	3	3	3
Загальна кількість занять на тиждень***	11	12	15
Максимально допустиме навчальне навантаження на тиждень на дитину (в астрономічних годинах)	3,5	5,3	8,3

Примітки:

1 Години, передбачені для фізкультурних занять (плавання), не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження на дітей.

2 * Заняття з художньої літератури введені в освітню лінію «Розвиток мовлення і культура мовленнєвого спілкування». Театралізована діяльність наявна протягом дня як самостійний вид діяльності, чи включена в різні заняття для реалізації їх програмових завдань.

3 ** З метою зменшення навантаження на дитину вихователь може планувати проведення інтегрованих занять.

**Перелік, зміст, тривалість і взаємозв'язок освітніх ліній,
логічна послідовність їх вивчення**

Зміст освітнього процесу в ЗДО у 2023/2024 навчальному році спрямований на формування та розвиток компетентностей вихованців відповідно до освітніх напрямів Базового компонента:

Освітній напрям	Зміст освітнього процесу
Особистість дитини	<p><i>Передбачає:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - здатність дитини до самостійного застосування життєво необхідних рухових умінь та навичок; - виховання навичок дотримання основ здорового способу життя; - формувати елементарні уявлення та позитивне ставлення дитини до свого внутрішнього світу
Дитина в соціумі	<p><i>Передбачає:</i></p> <p>формування у дітей особистісних якостей, соціальних почуттів, любові до Батьківщини; готовності до посильної участі в соціальних подіях, що відбуваються у дитячих осередках</p>
Дитина в природному довкіллі	<p><i>Передбачає:</i></p> <p>емоційно-ціннісне ставлення дитини до природи через наявність уявлень дитини про живі організми і природне середовище, багатоманітність явищ природи, причинно-наслідкові зв'язки у природному довкіллі та взаємозв'язок природних умов, рослинного і тваринного світу, позитивний і негативний вплив людської діяльності на стан</p>
Мовлення дитини	<p><i>Передбачає:</i></p> <p>засвоєння дитиною культури мовлення та спілкування, оволодіння чіткою вимовою всіх</p>

	звуків рідної мови, спонукати дітей до спілкування з однолітками і дорослими
Дитина у світі мистецтв	<i>Передбачає:</i> формувати вміння дитини практично реалізовувати свій художньо-естетичний потенціал для отримання бажаного результату творчої діяльності на основі розвинених емоцій та почуттів до видів мистецтва; вчити застосовувати мистецькі навички в життєвих ситуаціях
Гра дитини	<i>Передбачає:</i> розвиток у дітей творчих здібностей та організованості в ігровій діяльності, формування інтересу до вільної, емоційно насиченої активності з власної ініціативи
Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі	<i>Передбачає:</i> здатність дитини реалізовувати творчі задуми, використовувати власну сенсорну систему в процесі логіко-математичної і дослідницької діяльності

Реалізуючи вищезазначений зміст освітнього процесу, педагогічні працівники забезпечують досягнення очікуваних результатів навчання, визначених у освітній програмі. Відповідно до Базового компоненту дошкільної освіти у ЗДО визначено зміст і структуру освітнього процесу за інваріантною складовою. *Інваріантна складова змісту* дошкільної освіти сформована на державному рівні і є обов'язковою. Інваріантну частину змісту освіти систематизовано відповідно до Базового компонента дошкільної освіти за вище названими освітніми лініями. У закладі забезпечується неперервність змісту освітніх ліній, а також наступність дошкільної та початкової ланок. Виключення з інваріантної частини будь - якої з освітніх ліній порушує цілісність розвитку дитини на рівні дошкільної освіти і наступність її в початковій школі.

Організація життєдіяльності дітей з урахуванням освітніх ліній, що включені до інваріантної складової, дає змогу забезпечити належний рівень соціально-особистісного розвитку дітей раннього та дошкільного віку в структурі неперервної освіти.

Очікувані результати навчання здобувачів освіти

Очікуваними результатами освітнього процесу є набуття компетентностей, що визначені за усіма освітніми лініями Базового компонента та комплексною програмою, за якою здійснюється освітній процес.

Рівень сформованості компетентностей різних вікових груп з'ясовується у процесі здійснення моніторингу рівня засвоєння програмового матеріалу дітьми раннього та дошкільного віку, отримання антропометричних даних та встановлення рівня нервово - психічного розвитку дітей раннього віку в процесі спостереження за життєдіяльністю дітей. За результатами здійснення моніторингових процедур педагоги планують корекційну діяльність з дітьми раннього та дошкільного віку, а також індивідуальну роботу.

Форми організації освітнього процесу

Відповідно до Закону України «Про дошкільну освіту» освітня програма ЗДО визначає мету, завдання освітнього процесу на навчальний рік, а також форми його організації.

Термін навчання. Навчальний рік у ЗДО Жорнівського навчально - виховного комплексу починається 1 вересня 2023 року і закінчується 31 травня 2024 року, оздоровчий період з 01 червня по 15 червня 2024 року.

Упродовж навчального року для дошкільників будуть проводитись канікули, під час яких заняття з вихованцями не проводяться, крім фізкультурно-оздоровчої та художньо-продуктивної діяльності. Орієнтовні терміни проведення канікул: осінні - з 01 листопада до 05 листопада 2023 року, зимові - з 23 грудня 2023 р. до 14 січня 2024 року, весняні - з 27 березня 2024 р. до 31 березня 2024 року.

Організоване навчання у формі занять проводиться, починаючи з 3-го року життя. Тривалість занять становить:

- у молодшій групі - не більше 15 хвилин;
- у середній групі - 20 хвилин;
- у старшій групі - 25 хвилин.

Тривалість перерв між заняттями становить не менш 10 хвилин.

Розподіл занять на тиждень в організованих видах діяльності укладається за змістовними освітніми лініями відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України 20.04.2015 р. №446 «Про затвердження гранично допустимого навантаження на дитину у дошкільних навчальних закладах різних типів та форми власності». Кількість занять інваріантної складової повністю відповідає вимогам наказу.

У дошкільному навчальному закладі встановлено 5-денний навчальний тиждень. Заклад працює з 8.00 до 18.30.

З метою досягнення очікуваних результатів навчання (набуття компетентностей) у 2022/2023 навчальному році педагогами закладу будуть проводитися різні форми організації освітнього процесу, у тому числі заняття різних типів. Для якісної організації освітнього процесу проводяться такі заняття (за типами):

- фронтальні, колективні (з усіма дітьми групи);
- групові;
- індивідуально-групові (4-6 дітей);
- індивідуальні (1-4 дитини).

За специфікою поєднання змісту та форм роботи в межах заняття проводяться такі заняття:

- інтегровані;
- комплексні.

Освітня діяльність у групах планується як у 1-й, так і у II-й половині дня відповідно до розкладу занять на тиждень. У другій половині дня можуть плануватися заняття з художньо-продуктивної діяльності та фізичного розвитку. Весь освітній процес організовується диференційовано з урахуванням віку та індивідуальних особливостей дітей.

Розклад занять різновікової дошкільної групи

Понеділок

I половина дня (9:20 - 10:30)

1. Розвиток мовлення і культура мовленнєвого спілкування
2. Ознайомлення з природним довкіллям

II половина дня (17.00-17.20)

3. Художньо-продуктивна діяльність (малювання)

Вівторок

I половина дня (9:20 - 10:30)

1. Ознайомлення із соціумом
2. Розвиток мовлення і культура мовленнєвого спілкування

II половина дня (17.00-17.20)

3. Здоров'я та фізичний розвиток

Середа

I половина дня (9:20 - 10:30)

1. Логіко - математичний розвиток
2. Ознайомлення із соціумом

II половина дня (17.00-17.20)

3. Художньо-продуктивна діяльність (музика)

Четвер

I половина дня (9:20 - 10:30)

1. Розвиток мовлення і культура мовленнєвого спілкування
2. Художньо-продуктивна діяльність (аплікація)

II половина дня (17.00-17.20)

3. Здоров'я та фізичний розвиток

П'ятниця

I половина дня (9:20 - 10:30)

1. Логіко-математичний розвиток (старша група)
2. Художньо-продуктивна діяльність (музика)

II половина дня (17.00-17.20)

3. Здоров'я та фізичний розвиток

У ЗДО планування освітнього процесу здійснюється за режимними моментами та блочно-тематичним принципом, що забезпечує змістовну цілісність, системність, послідовність, ускладнення та повторення програмного матеріалу.

Тип заняття обирає та уточнює педагог самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених в освітніх програмах.

Крім спеціально організованої освітньої діяльності, передбачається самостійна діяльність дітей: ігрова, художня, фізична.

Робота з батьками або особами, які їх замінюють і дітьми (віком від 3 до 5 років) проводиться підгрупами та індивідуально за річним планом роботи.

У закладі впроваджується інноваційна освітня діяльність:

- методика «Розвивальне читання» Л.Шелестової;
- педагогічна технологія розвитку комунікативних здібностей дітей засобами театральної діяльності;
- коректурні таблиці Н.Гавриш;
- методика «Storytelling» (кубики Rory's Story, картки Проппа)
- елементи STREAM-освіти;
- сталий розвиток;
- проектна діяльність.

Система внутрішнього забезпечення якості освіти

Внутрішня система забезпечення якості освіти створюється відповідно до статті 41 Закону України «Про освіту». Згідно зі статтею 20 Закону України «Про дошкільну освіту» педагогічна рада закладу дошкільної освіти формує систему та затверджує процедури внутрішнього забезпечення якості освіти, зокрема систему та механізми забезпечення академічної доброчесності.

Внутрішня система забезпечення якості освіти створюється відповідно до рекомендацій Міністерства освіти і науки України, Державної служби якості освіти України з урахуванням: цілей та пріоритетів розвитку закладу дошкільної освіти; типу закладу, місцезнаходження, умов діяльності.

До розбудови внутрішньої системи якості освіти залучаються усі учасники освітнього процесу.

Обов'язкові етапи формування внутрішньої системи забезпечення якості:

1. Визначення компонентів внутрішньої системи забезпечення якості освіти.
2. Забезпечення функціонування цих компонентів.
3. Самооцінювання освітніх та управлінських процесів закладу освіти для їх подальшого вдосконалення.

Основні завдання внутрішньої системи забезпечення якості освіти передбачають розробку та дотримання в закладі вимог до визначення якісних результатів із наступних напрямків:

- збереження та зміцнення фізичного, психічного і духовного здоров'я дитини;
- формування внутрішньої культури особистості в контексті рідної культури, мови, поваги до традицій і звичаїв народу, свідомого ставлення до себе, оточення та довкілля;
- формування особистості дитини, розвиток її творчих здібностей, набуття нею соціального досвіду;
- виконання вимог Базового компонента дошкільної освіти, забезпечення соціальної адаптації та готовності продовжувати освіту.

Заклад працює у взаємодії з усіма зацікавленими суб'єктами, до яких відносяться:

- здобувачі освіти та їх батьки;
- педагогічний персонал;
- відділ освіти;
- громадськість.

Критерії ефективності внутрішньої системи забезпечення якості освіти:

- відповідність досягнень здобувачів освіти державним вимогам до рівня освіченості, розвиненості та вихованості дитини 6(7) років, сумарного кінцевого показника набутих дитиною компетенцій перед її вступом до школи;
- відповідність узагальнених показників результату освітньої роботи (сформованість певного виду компетенцій) змісту освітніх ліній, визначених інваріантною складовою Базового компонента дошкільної освіти;
- ефективність реалізації варіативної складової змісту дошкільної освіти відповідно до індивідуальних інтересів і потреб дітей, запитів і побажань батьків, наявних умов розвитку дошкільників;

- якісний склад та ефективність роботи педагогічних працівників;
- показник наявності освітніх, методичних і матеріально-технічних ресурсів для забезпечення якісного освітнього процесу.

Зміст внутрішньої системи якості освіти закладу формується та реалізується за напрямками: «Освітнє середовище», «Система оцінювання вихованців» (Здобувачі дошкільної освіти. Забезпечення всебічного розвитку дитини дошкільного віку, набуття нею життєвого соціального досвіду) , «Управління закладом освіти».

У 2023-2024 навчальному році заклад реалізує напрям «Педагогічна діяльність педагогічних працівників (вихователів)».

Основною фігурою у виховній системі закладу дошкільної освіти є вихователь. Вихователь — посадова особа, яка займається вихованням дітей в дошкільному закладі. Вихователь — це, перш за все, педагог. Професія вихователя належить до творчих видів діяльності, оскільки професійна діяльність будь-якого педагога спрямовується на виховання унікальної, неповторної особистості.

Сучасний вихователь – це кваліфікований фахівець, який працює в системі дошкільної освіти, володіє педагогічними технологіями, що відповідають новим суспільним цілям та рівню розвитку науки про дитину.

Насамперед, вихователь — це людина, яка:

- 1) любить, розуміє і поважає особистість дитини;
- 2) сприймає її такою, якою вона є;
- 3) має професійну освіту;
- 4) володіє педагогічною майстерністю;
- 5) має педагогічний такт;
- 5) прагне до самовдосконалення;
- 6) це добра і чуйна людина, яка багато знає, вміє, цікаво навчає.

Сучасний вихователь також повинен бути хорошим психологом.

Ефективність діяльності закладу дошкільної освіти залежить не лише від програм навчання і виховання, а й від особистості педагога.

Тому вихователь має бути доброзичливим, відкритим у ставленні до вихованців і батьків, уміти налагодити співробітництво з усіма учасниками

освітнього процесу в повсякденному житті, оскільки побут дає найбільше можливостей для розвитку малят. Перехід на особистісно – орієнтовану модель дошкільної освіти потребує зміни ставлення вихователя до занять. Завдання вихователя постачати дітям необхідний матеріал, підтримувати інтереси дітей, допомагати, втілювати в життя задумане

Надзвичайно важливе вміння вихователя є вміння спілкуватися з дітьми. Вихователь сучасного ЗДО повинен володіти мистецтвом спілкування з батьками і дітьми.

Поряд з високими моральними якостями, глибокими знаннями методики освітньої роботи і психологічних особливостей дітей дошкільного віку вихователь повинен мати комплекс професійно важливих психологічних якостей, які визначають його педагогічну майстерність.

Професіограма – кваліфікаційна характеристика, перелік необхідних знань, умінь, особистісних якостей, необхідних для виконання певного виду роботи.

Професіограма вихователя ЗДО (кваліфікаційна характеристика)

Спеціаліст підготовлений для здійснення педагогічної, організаційно-керівної діяльності в системі освіти і призначений для роботи з дітьми дошкільного віку в закладах дошкільної освіти на посаді вихователя.

Спеціаліст повинен володіти: знаннями дошкільної педагогіки, дитячої психології, вікової фізіології, дошкільної педіатрії та гігієни, правил охорони життя і зміцнення здоров'я дітей, мети, завдань, принципів і змісту виховання і навчання дітей; методів, засобів форм здійснення освітнього процесу; дитячих ігор, праці, художньо-творчої діяльності, індивідуальних характеристик дітей; оптимальних умов організації освітнього процесу; технології і методики організації простору життєдіяльності дітей, який сприяв би становленню і розвитку мислення, діяльності дошкільника.

Спеціаліст повинен вміти:

— аналізувати програмну і методичну літературу, передовий педагогічний досвід; організовувати і планувати розвиток дітей у різних видах діяльності (ігровій, навчальній, побутовій, трудовій, образотворчій, музичній та ін.);

— аналізувати педагогічні ситуації та явища, поведінку дітей і власні дії;

- діагностувати розвиток дітей і на цій основі здійснювати диференційоване навчання і виховання, об'єктивно оцінювати наслідки власної діяльності;
- виготовляти дидактичні посібники і користуватися ними у різних формах освітнього процесу з метою його оптимізації;
- виховувати у дітей інтерес до духовних, історичних і культурно-національних цінностей народу;
- здійснювати пропаганду педагогічних знань серед батьків і громадськості, залучати батьків до участі в роботі дошкільного закладу;
- ефективно використовувати спадщину народної і класичної педагогіки;
- працювати в тісному контакті з помічником вихователя, музичним керівником, керівником фізичного виховання, методистами, завідувачем закладу дошкільної освіти.

Особистісні якості вихователя:

- здатність до рефлексії (самоаналізу) і контролю результатів педагогічної діяльності, співробітництва з дитиною на засадах гуманізації, розвитку її особистості;
- здатність до емоційної і моральної підтримки дитини, прагнення до емоційної близькості у спілкуванні з нею, спрямування на психологічний комфорт і своєчасний розвиток особистості;
- бажання поповнювати знання, займатися самонавчанням самовихованням для вдосконалення своєї педагогічної майстерності;
- здатність виявляти і враховувати у вихованні інтереси дітей та їхнє право на повагу.

У діяльності вихователя виділяють такі основні функції:

- виховна функція – формування гармонійно розвиненої особистості, відбір ефективних форм і методів, спрямованих на формування у дитини ставлення до природи, навколишнього світу, інших людей і самої себе, інтересу та культури пізнання;
- освітня функція – збагачення дитини певними знаннями, вміннями та навичками в ігрові та спеціально організованій навчальній діяльності, а також у побутовій і трудовій діяльності;

• охорона і зміцнення здоров'я дітей – є важливою і специфічною функцією вихователя ЗДО – враховуючи слабку опірність організму дитини до хвороб, вихователь повинен створити умови для фізичного розвитку дітей, вживати заходів щодо їх загартування, зміцнення здоров'я. Для цього він повинен добре знати анатомію дитячого організму, засоби загартування і фізичного розвитку дитини.

Крім різнобічних спеціальних знань і знань методики освітньої роботи з дітьми, вихователь має володіти і спеціальними вміннями і навичками. Він повинен вміти малювати, майструвати, робити прості іграшки з паперу, картону, пластиліну, виготовляти нескладні посібники для занять. Вихователю потрібно знати багато віршів, казок, бути достатньо ерудованим, щоб відповідати на невичерпні запитання своїх вихованців. Щоб успішно працювати з дітьми, він мусить володіти музичною грамотою, вивчити сольфеджіо, ритміку, вміти співати, танцювати.

Специфічною і важливою функцією вихователя дошкільного закладу є охорона і зміцнення здоров'я дітей. Враховуючи слабку опірність організму дитини до хвороб, вихователь повинен створити умови для фізичного розвитку дітей, вживати заходів щодо їх загартовування, зміцнення здоров'я. Для цього він повинен добре знати анатомію дитячого організму, засоби загартовування і фізичного розвитку дитини, реалізовувати останні у дошкільному закладі та проводити відповідну роботу серед батьків, які часто погано підготовлені з цього важливого напрямку виховання.

У завдання вихователя входить також формування в дітей культурно гігієнічних навичок, зокрема, звички вмиватися і мити руки перед їжею, охайно одягатися, акуратно їсти, прибирати постіль.

Педагогічна діяльність вихователя ЗДО визначається передусім високими моральними якостями, відповідальністю за долю дітей, їх виховання, навчання і розвиток.

Любов до дітей, яка включає в себе чуйне, доброзичливе і терпляче ставлення до них, має бути притаманна педагогу, який працює з різними віковими контингентами дітей, але особливо високого розвитку вона повинна досягати у

вихователя дошкільного закладу. Дошкільнята через свою непристосованість до життя і звичку до постійної опіки батьків та інших членів сім'ї просто не можуть перебувати у дитячому садку, якщо не відчують доброзичливого, чуйного і ласкавого ставлення вихователя.

Високої педагогічної майстерності досягають лише вихователі, в яких чуйне, доброзичливе ставлення до дітей поєднується з умінням справляти вольовий тиск на них, виявляти вимогливість, а іноді й суворість. Якщо у вихователя, загалом м'якої, доброї людини, слабо розвинуті вольові якості, він не може добиватися хорошої дисципліни дітей під час навчальних занять, ігор та інших освітніх заходів. Доброта, чуйність у поєднанні з добре розвинутими вольовими якостями є необхідною умовою роботи вихователя дошкільного закладу.

Особливості системи оцінювання вихованців:

- результати освітньої діяльності педагогів закладу з формування у дітей компетентностей будуть визначатися шляхом проведення моніторингових досліджень.
- моніторинг індивідуального розвитку дає змогу визначити рівень компетентності вихованців відповідно до змісту освітніх ліній Базового компонента дошкільної освіти: здоров'язбережувальна, ігрова, особистісно-оцінна, родинно-побутова, соціально-комунікативна, природничо-екологічна, предметно-практична, художньо-продуктивна, сенсорно-пізнавальна, математична, мовленнєва.
- очікувані результати навчання здобувачів дошкільної освіти містяться в освітній програмі, за якою організовано освітній процес у закладі дошкільної освіти (ст. 23 Закону України «Про дошкільну освіту»).
- педагогічні працівники закладу дошкільної освіти, здійснюючи моніторингові дослідження, використовують підготовлений інструментарій: анкетування (опитування) батьків, діагностичні карти, спостереження за дітьми, міні-заняття з окремими дітьми, бесіди з вихованцями, контрольні та підсумкові заняття, вивчення продуктів праці дошкільнят (малювання, ліплення, аплікації, конструювання), дидактичні ігри та вправи.

- результати моніторингу узагальнюються у вигляді діаграм, таблиць, тексту та відображають якісні показники організації освітнього процесу у закладі дошкільної освіти.

Основні політики забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти в ЗДО

Основними політиками забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти в ЗДО є:

- забезпечення публічної інформації про діяльність закладу освіти (ст. 30 Закону України «Про освіту»);
- дотримання принципів академічної доброчесності у діяльності педагогічних працівників (ст. 42 Закону України «Про освіту»);
- запобігання та протидія булінгу (цькуванню);
- створення умов щодо професійного зростання педагогічних працівників (постанова Кабінету Міністрів України від 21.08.2019 № 800 «Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників (зі змінами).

Основні процедури вивчення якості освітньої діяльності в ЗДО

Основними процедурами вивчення якості освітньої діяльності в ЗДО визначено:

- відстеження рівня розвитку дітей старшого дошкільного віку відповідно до вимог Базового компонента дошкільної освіти;
- внутрішній моніторинг якості освіти;
- самооцінювання освітньої діяльності.

Відстеження рівня розвитку дітей старшого дошкільного віку здійснюється відповідно до вимог Базового компонента дошкільної освіти. У якості інструментарію використовуються картами спостереження.

Для забезпечення об'єктивності та достовірності даних важливо дотримуватись принципів академічної доброчесності, у тому числі справедливого оцінювання.

Внутрішній моніторинг якості освіти здійснюється відповідно до статті 48 Закону України «Про освіту», наказу Міністерства освіти і науки України від 16.01.2020 № 54 «Про затвердження Порядку проведення моніторингу якості освіти». Для проведення внутрішнього моніторингу розробляється відповідна програма.

Самооцінювання освітньої діяльності включає:

- самооцінку показників освітньої діяльності та управлінських процесів у ЗДО;

- оцінювання педагогічними працівниками своєї діяльності.

Очікувані результати щодо реалізації системи внутрішнього забезпечення якості освіти

1. Отримання об'єктивних даних про якість освітньої діяльності та управлінських процесів у ЗДО.
2. Підвищення якості освіти в ЗДО на основі прийняття ефективних управлінських рішень.
3. Створення атмосфери довіри до ЗДО серед педагогічних працівників та батьків вихованців

**Освітня програма
Комунального закладу «Жорнівська гімназія»
Варковицької сільської ради
Дубенського району Рівненської області
Початкова загальна освіта, базова загальна середня освіта (I-II рівень)**

1. Пояснювальна записка

Комунальний заклад «Жорнівська гімназія» Варковицької сільської ради Дубенського району Рівненської області розташована за адресою: 35611, Рівненська область, Дубенський район, с. Жорнів, вулиця Центральна, 10.

Директор: Вовчик Сергій Вікторович.

Засновник: Варковицька сільська рада Дубенського району Рівненської області.

Код ЄДРПОУ: 24170801

За Статутом Жорнівська гімназія є комунальним закладом освіти, що провадить освітню діяльність на рівні базової середньої освіти та дошкільної освіти.

Статут закладу затверджений рішенням сесії Варковицької сільської ради від 28.01.2021 року № 103.

Освітня програма Жорнівської гімназії на 2022-2023 навчальний рік розроблена відповідно:

- ✓ Конституції України (ст.53);
- ✓ Закону України «Про освіту» (ст. 33), «Про повну загальну середню освіту» (ст. 11);
- ✓ розпорядження Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2016 р. №988 «Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року»;
- ✓ розпорядження Кабінету Міністрів України від 13.12.2017 №903-р «Про затвердження плану заходів на 2017-2029 роки із запровадження Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа»;

- ✓ постанови Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 р. №87 «Про затвердження Державного стандарту початкової освіти» (із змінами, внесеними згідно з Постановами КМУ № 688 від 24.07.2019; № 898 від 30.09.2020);
- ✓ постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011р. №1392 «Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти» (із змінами, внесеними згідно з Постановами КМУ №538 від 07.08.2013р.; №143 від 26.02.2020р.) (у 6-9 класах);
- ✓ наказу МОН України від 21.03.2018 №268 «Про затвердження типових освітніх та навчальних програм для 1-2-х класів закладів загальної середньої освіти»;
- ✓ наказу МОН України від 08.10.2019 №1273 «Про затвердження типових освітніх програм для 3-4-х класів закладів загальної середньої освіти»;
- ✓ наказу МОН України від 20.04.2018 №407 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти I ступеня»;
- ✓ наказу МОН України від 20.04.2018 №405 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня»;
- ✓ наказу МОН України від 13.07.2021 №813 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти»;
- ✓ наказу МОН України від 13.04.2011 №329 «Про затвердження критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти»;
- ✓ наказу МОН України від 01.04.2022 року № 289 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання навчальних досягнень учнів 5-6 класів, які здобувають освіту відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти»;
- ✓ листа МОН України від 01.02.2018 №1/9-74 «Щодо застосування державної мови в освітній галузі»;

- ✓ листа Міністерства освіти і науки України від 02.04.2018 р. №1/9-190 «Щодо скороченої тривалості уроку для учнів початкової школи»;
- ✓ наказу МОН України від 16.04.2018 №367 «Про затвердження Порядку зарахування, відрахування та переведення учнів до державних та комунальних закладів освіти для здобуття повної загальної середньої освіти»;
- ✓ Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти, затвердженим наказом Міністерства охорони здоров'я України від 25.09.2020 №2205.

З урахуванням поетапного переходу закладів освіти на здійснення діяльності за новим Державним стандартом у 2022/2023 навчальному році освітня програма школи розроблена на основі:

✓ **Державних стандартів повної загальної середньої освіти:**

на рівні початкової освіти (в 1 – 4 класах) – Державного стандарту початкової освіти (затвердженого Постановою КМУ від 21 лютого 2018 року № 87);

на рівні базової середньої освіти: в 5 класі – Державного стандарту базової середньої освіти (затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 р. № 898); *в 6 – 9 класах* – Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти (затвердженого Постановою КМУ від 23 листопада 2011 року №1392);

✓ **Типових освітніх програм для закладів загальної середньої освіти – на рівні початкової освіти:**

Типової освітньої програми для учнів 1-2 класів закладів загальної середньої освіти, розробленої під керівництвом О. Я. Савченко (затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743);

Типової освітньої програми для учнів 3-4 класів закладів загальної середньої освіти, розробленої під керівництвом О. Я. Савченко (затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743);

на рівні базової середньої освіти: у 5 класах – Типової освітньої програми для 5 – 9 класів закладів загальної середньої освіти (затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 19.02. 2021 № 235), *у 6 – 9 класах* – Типової освітньої

програми закладів загальної середньої освіти II ступеня (затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04. 2018 № 405);

Навчання у 5 класі відзначається переходом до першого циклу базової освіти — адаптивного, що передбачає певні зміни у підходах до навчання, виховання та розвитку учнів, оцінювання їхніх навчальних досягнень. У той же час в організації освітнього процесу зберігається наступність з попереднім циклом навчання: проводяться ранкові зустрічі, реалізується інтегрований підхід до організації змісту навчання, застосовується формувальне та підсумкове оцінювання навчальних досягнень учнів із використанням компетентнісних завдань.

Основними формами навчання учнів є навчальні заняття (уроки) різних типів, екскурсії, проекти та інші форми за вибором учителя. Формами організації діяльності дітей у 5 класі є колективна, групова, індивідуальна. Пріоритетними методами навчання є дослідницькі, творчі, проблемно-пошукові. Відповідно, дослідницька, творча, пошукова, проектна види діяльності мають стати основними видами діяльності учнів у процесі навчання. Ігрові методи навчання мають бути присутніми в інструментарії вчителя, проте не домінувати; серед видів ігор рекомендовано застосовувати дидактичні, ділові, ігри-стратегії тощо.

Планування процесу навчання здійснюється вчителем у довільній формі на основі типових освітніх та модельних навчальних програм, що конкретизують навчальний зміст та розподіл конкретних очікуваних результатів навчання. Учитель може застосовувати розроблені авторськими колективами модельні навчальні програми, створювати на їх основі власні навчальні програми. Учитель може змінювати модельні навчальні програми у частині порядку вивчення пропонованого змісту, формулювання тем та проблемних питань, відображуючи це у календарно-тематичному плані.

У 2022/2023 навчальному році функціонуватимуть 9 класів, в яких будуть навчатися 48 учнів. Ліцензійний обсяг закладу – 120 учнів. Учні вивчають дві іноземні мови. Крім основної англійської, з 5 класу вивчається друга іноземна мова (німецька). В закладі працюють 3 гуртки художньо-естетичного напрямку: вокальний, образотворчого мистецтва, християнської етики.

В навчальному закладі у 2022-2023 навчальному році дітей з особливими освітніми потребами немає. Доступ до приміщення закладу для осіб з особливими освітніми потребами забезпечений. Кнопка виклику – в наявності. Інші умови доступності для навчання осіб з особливими потребами відсутні.

Головною метою Жорнівської гімназії є забезпечення реалізації права громадян на здобуття дошкільної та початкової освіти, базової середньої освіти; пошук, навчання, виховання та розвиток обдарованих та здібних дітей шляхом загальноосвітньої та спеціальної позашкільної підготовки через поглиблене навчання на основі загальнолюдських цінностей, національної та світової культури, звичаїв та традицій українського та інших народів, прилучення вихованців до скарбниці міжнаціональних, духовних і етнічних цінностей в ім'я збагачення інтелектуального, творчого, культурного потенціалу України.

Діяльність Жорнівської гімназії спрямована на забезпечення всебічного розвитку особистості шляхом навчання, виховання та розвитку, які ґрунтуються на загальнолюдських цінностях та принципах, визначених Законом України "Про освіту".

Головними завданнями навчального закладу є:

- виховання громадянина України;
- формування особистості здобувачів освіти (далі - учнів (вихованців), розвиток їх здібностей і обдарувань, наукового світогляду;
- виконання вимог державних стандартів освіти, підготовка учнів (вихованців) до подальшої освіти і трудової діяльності;
- виконання вимог Базового компонента дошкільної освіти, забезпечення соціальної адаптації вихованців дошкільного підрозділу та готовності їх продовжувати освіту;
- виховання в учнів (вихованців) поваги до Конституції України, державних символів України, прав і свобод людини і громадянина, підтримка соціального та культурного різноманіття, почуття власної гідності, відповідальності перед законом за свої дії, свідомого ставлення до обов'язків людини і громадянина;

- реалізація права учнів (вихованців) на вільне формування політичних і світоглядних переконань;

- виховання шанобливого ставлення до родини, поваги до народних традицій і звичаїв, державної мови, регіональних мов або мов меншин та рідної мови, національних цінностей Українського народу та інших народів і націй, володіння навичками міжкультурного спілкування, розуміння власної національної ідентичності та повага до культурного вираження інших;

- виховання свідомого ставлення до свого здоров'я та здоров'я інших громадян як найвищої соціальної цінності, формування гігієнічних навичок, здатності і бажання у здобувачів освіти вести здоровий спосіб життя, збереження і зміцнення фізичного та психічного здоров'я учнів (вихованців);

- виховання раціонального ставлення до природних ресурсів, усвідомлення ролі навколишнього середовища у житті і здоров'ї людини;

– забезпечення реалізації права громадян на здобуття дошкільної та базової загальної середньої освіти;

- формування вміння у здобувачів освіти шукати та засвоювати нові знання, організувати навчальний процес для себе або команди, вміння вибудовувати навчальну траєкторію, визначати цілі навчання та способи їх досягнення, ефективно керувати ресурсами та інформаційними потоками, а також оцінювати свої досягнення;

- формування творчої особистості, здатної до продуктивної праці в динамічному світі, потреб і вміння самовдосконалюватися, формування навичок критичного застосування інформаційно-комунікаційних технологій, вміння створювати, шукати, обробляти інформацію та обмінюватись нею у роботі та приватному житті;

- формування інформаційної та медіаграмотності, основ програмування, кібербезпеки та вміння алгоритмічно мислити, працювати з базами даних, етичне ставлення до інформації та інтелектуальної власності;

– проведення науково-дослідницької, експериментальної, пошукової роботи з проблем удосконалення змісту освіти і організації освітнього процесу;

– створення сприятливих умов для самовираження особистості учнів у різних видах діяльності, формування у здобувачів освіти уміння працювати за науковими методами: спостерігати, збирати дані, аналізувати, формувати гіпотези та проводити експерименти;

- організація належних санітарно-гігієнічних умов, сприятливих для формування дитячого організму; забезпечення умов для вибору форм, методів навчання, що відповідають стану здоров'я та навчальній здатності дитини;

– створення найбільш сприятливих умов для зростання соціальної ролі особистості, формування уміння генерувати ідеї та втілювати їх у життя для підвищення добробуту у суспільстві та власного соціального статусу, приймати доцільні рішення у сфері фінансів та зайнятості, раціонально поводитись як споживач.

Заклад здійснює освітній процес українською мовою за денною формою навчання в одну зміну, тривалість навчального тижня в закладі – 5 днів. Відповідно до статті 10 Закону України «Про повну загальну середню освіту» освітній процес у закладі організовується в межах навчального року, що розпочинається у День знань - 1 вересня, триває 175 навчальних днів і закінчується не пізніше 1 липня наступного року, з урахуванням навчального часу на проведення державної підсумкової атестації, навчальної практики, додаткових консультацій для усунення прогалин у навчанні.

Навчальні заняття організовуються за семестровою системою:

I семестр – 01.09.2023 – 22.12.2023 (78 днів)

II семестр – 15.01.2024 – 31.05.2024 (97 днів)

Канікули:

осінні – 01.11.2023 – 05.11.2024 (5 днів);

зимові – 23.12.2023 – 14.01.2024 (23 днів);

весняні – 27.03.2024 – 31.03.2024 (5 днів);

Тривалість навчальних занять в закладі: 20 (30) хвилин у 1 класі (індивідуальне навчання – педагогічний патронаж), 40 хвилин у 2-4 класах та 45 хвилин у 5-9 класах. Початок занять о 8.30 для учнів 5-9 класів; о 9.25

для учнів 1-4 класів). Перерви між уроками встановлені відповідно до Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти

1 клас		2-4 кл.		5-9 кл.	
1. 9.25 - 09.45	45 хв.	1. 9.25 - 10.05	25 хв	1. 9.25 - 10.10.	15 хв.
2. 10.30 - 10.50	45 хв.	2. 10.30 - 11.10	25 хв.	2. 10.25 - 11.10.	15 хв.
3. 11.35 - 11.55	35 хв.	3. 11.35 - 12.15	15 хв.	3. 11.25 - 12.10	20 хв.
4. 12.30 - 13.05		4. 12.30 - 13.10	15 хв.	4. 12.30 - 13.15	10 хв.
		5. 12.25- 14.05		5. 13.25 - 14.10	10 хв.
				6. 14.20 - 15.05	10 хв.
				7. 15.15 - 16.00	

Режим дня в закладі підпорядкований створенню оптимальних умов для здійснення успішної освітньої діяльності. Розклад уроків складається з урахуванням динаміки працездатності учнів протягом дня, тижня, семестру, чергування видів діяльності і раціонального розподілу навчального навантаження. Закінчується навчальний рік проведенням державної підсумкової атестації випускників початкової та базової школи.

2. Вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою

Вимоги до дітей, які розпочинають навчання у початковій школі, мають враховувати досягнення попереднього етапу їхнього розвитку. Період життя дитини від п'яти до шести (семи) років (старший дошкільний вік) визначається цілісною зміною її особистості, готовністю до нової соціальної ситуації розвитку. Пріоритетом цього процесу є формування і розвиток базових особистісних якостей дітей: спостережливості, допитливості, довільності поведінки, міжособистісної позитивної комунікації, відповідальності, діяльнісного і різнобічного освоєння навколишньої дійсності та ін. Потенційно це виявляється у певному рівні готовності дитини до систематичного навчання – фізичної, соціальної, емоційно-ціннісної, пізнавальної, мовленнєвої, творчої. Зберігаючи наступність із дошкільним періодом дитинства, початкова школа забезпечує подальше становлення особистості дитини, її фізичний, інтелектуальний, соціальний розвиток; формує здатність до творчого самовираження, критичного мислення,

виховує ціннісне ставлення до держави, рідного краю, української культури, пошанування своєї гідності та інших людей, збереження здоров'я.

Початкова освіта – це перший рівень повної загальної середньої освіти, який відповідає першому рівню Національної рамки кваліфікацій. Метою початкової освіти є всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей та розвиток самостійності, творчості, допитливості, що забезпечують її готовність до життя в демократичному й інформаційному суспільстві, продовження навчання в основній школі. Початкова освіта здобувається, як правило, з шести років (відповідно до Закону України «Про освіту»). Діти, яким на початок навчального року виповнилося сім років, повинні розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року.

Базова середня освіта здобувається після здобуття початкової освіти. Діти, які здобули початкову освіту на 1 вересня поточного навчального року повинні розпочати здобуття базової середньої освіти цього ж навчального року. Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти за інших умов.

3. Загальний обсяг навчального навантаження

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 1-4-х класів складає 3045 годин/навчальний рік;

- для учнів 1 класу – 350 годин/навчальний рік;
- для 2-го класу – 875 годин/навчальний рік,
- для 3-го класу – 910 годин/навчальний рік,
- для 4-го класу – 910 годин/навчальний рік.
- для 5-го класу – 1085 годин/навчальний рік;
- для 6-го класу – 1190 годин/навчальний рік;
- для 7-го класу – 1207,5 годин/навчальний рік;
- для 8-го класу – 1225 годин/навчальний рік;
- для 9-го класу – 1260 годин/навчальний рік.

У 2023-2024 навчальному році діятимуть 3 державні стандарти: Державний стандарт початкової освіти (1-4 класи), Державний стандарт базової середньої освіти (5-6 клас), Державний стандарт базової та повної середньої освіти (7-9 класи).

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у робочому навчальному плані гімназії. Робочий навчальний план Жорнівської гімназії розроблено на основі типових навчальних планів, затверджених Міністерством освіти і науки України (додатки 1,2,3,4).

Навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру кожного рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів. Навчальний план передбачає реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети та охоплює інваріантну та варіативну складову. Інваріантна складова забезпечує реалізацію змісту освіти на рівні стандарту та розрахована на формування у кожного учня ключових компетентностей.

Розподіл годин між окремими курсами здійснюється за відповідними навчальними програмами, затвердженими Міністерством освіти і науки України. Предмети інваріантної складової робочого навчального плану, що не мають цілої кількості годин, будуть викладатися протягом навчального року за розкладом. Враховуючи кадрове та матеріально-технічне забезпечення, за результатами опитування учнів обрано такі модулі для вивчення предмета «Фізична культура»: «Легка атлетика», «Гімнастика», «Футбол», «Баскетбол», «Туризм».

Інваріантна складова забезпечує реалізацію змісту освіти на рівні Державного стандарту. Варіативна складова використовується для підсилення окремих предметів, що надає можливість доповнити державний стандарт з метою надання більш якісної освіти та сформована згідно з розробленими МОН України методичними рекомендаціями з питань викладання окремих предметів.

Варіативна складова конкретизована в Робочому навчальному плані.

Години варіативної складової використані для підсилення предметів

інваріантної складової навчального плану та введення курсу «Основи християнської етики» у 2-9 класах:

- у 2 класі: курсу «Основи християнської етики» - 1 год.;
- у 3 класі: курсу «Основи християнської етики» - 1 год.;
- у 4 класі: курсу «Основи християнської етики» - 1 год.;
- у 5 класі: німецької мови – 1,5 год., курсу «Основи християнської етики» - 0,5 год.;
- у 6 класі: німецької мови - 1,5 год., курсу «Основи християнської етики» - 0,5 год.;
- у 7 класі: української мови – 0,5 год., німецької мови – 1 год., курсу «Основи християнської етики» - 1 год.;
- у 8 класі: історії України – 0,5 год.; німецької мови – 1 год.; курсу «Основи християнської етики» - 1 год.;
- у 9 класі : основ правознавства – 1 год., курсу «Основи християнської етики» - 1 год.

Збереження здоров'я дітей належить до головних завдань школи. Тому формування навичок здорового способу життя та безпечної поведінки здійснюється не лише в рамках предметів "Фізична культура" та "Основи здоров'я".

У відповідності до Пояснювальної записки до Типових навчальних планів для початкової школи загальноосвітніх навчальних закладів гранично допустиме тижневе навантаження для учнів 1 класу – 20 годин, 2 класу – 22 години, 3 і 4 класів – 23 години.

У 2-4 класах викладатимуться окремі курси «Музичне мистецтво» та «Образотворче мистецтво» по 1 годині.

У відповідності до Пояснювальної записки до Типових навчальних планів для основної школи загальноосвітніх навчальних закладів гранично допустиме тижневе навантаження у 5 класі складає 28 годин, у 6 класі - 31 годину, в 7-му класі- 32 години, в 8-9 класах – 33 години, що не перевищує допустимої сумарної кількості годин тижневого навантаження учнів, встановленої Санітарним регламентом для закладів загальної середньої освіти, затвердженими наказом МОЗ України від 25.09.2020 року № 2205. Години фізичної культури не враховані при визначенні гранично допустимого навантаження.

Робочий навчальний план гімназії спрямовано на задоволення освітніх запитів і потреб учнів та їх батьків. При складанні навчального плану враховано

реальний стан навчально-методичного та кадрового забезпечення освітнього процесу в закладі. Такі структура та зміст навчального плану спрямовують організацію освітнього процесу в закладі на розкриття та розвиток творчих здібностей учнів, створюють умови для майбутнього професійного самовизначення та самореалізації, а також формуванню та реалізації життєвих планів учнів.

4. Опис очікуваних результатів навчання за освітніми галузями

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель у рамках кожної освітньої галузі.

Результати навчання повинні робити внесок у формування **ключових компетентностей учнів початкових класів:**

- 1) вільне володіння державною мовою, що передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;
- 2) здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами, що передбачає активне використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади, можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;
- 3) математична компетентність, що передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини;
- 4) компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати

припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;

5) інноваційність, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, провадити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади;

6) екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміючи важливість збереження природи для сталого розвитку суспільства;

7) інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;

8) навчання впродовж життя, що передбачає опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі;

9) громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;

10) культурна компетентність, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;

11) підприємливість та фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організовувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень.

Спільними для всіх ключових компетентностей є такі **вміння**: читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, творчість, ініціативність, здатність логічно обґрунтовувати позицію, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, співпрацювати з іншими особами.

Результати навчання повинні робити внесок у формування таких ключових компетентностей учнів.

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1	Спілкування державною (і рідною — у разі відмінності) мовами	<p>Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невнормованих іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас.</p> <p>Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань.</p> <p>Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем</p>
2	Спілкування іноземними мовами	<p>Уміння: здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби</p>

		<p>спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування.</p> <p>Ставлення: критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов.</p> <p>Навчальні ресурси: підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.</p>
3	Математична компетентність	<p>Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях.</p> <p>Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів.</p> <p>Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації</p>
4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	<p>Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями.</p> <p>Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях</p> <p>Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу</p>
5	Інформаційно-цифрова компетентність	<p>Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень.</p> <p>Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач.</p> <p>Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів</p>
6	Уміння вчитися впродовж життя	<p>Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість.</p> <p>Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися</p>

		впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності. Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії
7	Ініціативність і підприємливість	Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання. Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших. Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)
8	Соціальна і громадянська компетентності	Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані. Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією. Навчальні ресурси: завдання соціального змісту
9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо). Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства. Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва
10	Екологічна грамотність і здорове життя	Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання. Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку кожного окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо. Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості перевіряти його на практиці й встановлювати причинно-наслідкові зв'язки. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

Наскрізні лінії є засобом інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів; їх необхідно враховувати при формуванні шкільного середовища. Наскрізні лінії є соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через:

- організацію освітнього середовища – зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання;

- окремі предмети – виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються надпредметні, міжкласові та загальношкільні проекти. Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою;

- роботу в проектах;

- позакласну навчальну роботу і роботу гуртків.

Наскрізні лінії ключових компетентностей:

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
Екологічна безпека й сталий розвиток	<p>Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь.</p> <p>Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.</p>
Громадянська відповідальність	<p>Сприяє формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок.</p> <p>Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст — бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості і чесності. Приклад вчителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень.</p>

Здоров'я і безпека	<p>Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище.</p> <p>Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, знайдених з «ага-ефектом», пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати в учнів чимало радісних емоцій.</p>
Підприємливість і фінансова грамотність	<p>Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо).</p> <p>Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.</p>

Система оцінювання навчальних досягнень учнів

Важливим компонентом освітнього процесу в початкових класах є оцінювальна діяльність, що здійснюється на засадах компетентнісного, діяльнісного, суб'єкт-суб'єктного підходів та передбачає партнерську взаємодію вчителя, учнів та їхніх батьків. Основними функціями оцінювання є мотиваційна, діагностична, коригувальна, прогностична, розвивальна, навчальна, виховна та управлінська. Формувальне оцінювання, метою якого є відстеження особистісного розвитку учнів, процесу опанування ними навчального досвіду як основи компетентності, забезпечення індивідуальної траєкторії розвитку особистості, є невід'ємним складником освітнього процесу та здійснюється постійно.

Формувальне оцінювання передбачає організацію учителем діяльності учнів щодо усвідомлення ними цілей та очікуваних результатів навчання, способів їх досягнення та визначення подальших навчальних дій щодо покращення досягнень за результатами зворотного зв'язку. Застосування формувального оцінювання уможливорює розв'язання таких освітніх завдань:

- підтримання бажання вчитися та прагнути максимально можливих результатів;
- сприяння оптимальному темпу здобуття освіти учнів;
- формування в учнів упевненості у собі, усвідомлення своїх сильних сторін;
- формування в учнів рефлексивного ставлення до власних помилок і розуміння їх як невід'ємних етапів на шляху досягнення успіху;
- забезпечення постійного зворотного зв'язку щодо сприйняття та розуміння учнями навчального матеріалу;
- здійснення діагностування особистісного розвитку та навчальних досягнень учнів на кожному з етапів навчання.

Об'єктами формувального оцінювання є процес навчання учнів, а також результат навчальної діяльності на певному етапі навчання. Провідна роль у формувальному оцінюванні належить критеріям, за якими воно здійснюється. Критерії оцінювання визначаються вчителем (із поступовим залученням до цього процесу учнів) відповідно до кожного виду роботи та виду діяльності учнів.

Орієнтирами для визначення критеріїв формувального оцінювання є вимоги до обов'язкових результатів навчання та компетентностей учнів початкової школи, визначені Державним стандартом початкової освіти до певного циклу навчання (1-2 класи та 3-4 класи), і очікувані результати, зазначені в освітній програмі закладу загальної середньої освіти.

Під час здійснення формувального оцінювання важливо не протиставляти дітей один одному. Стимулом розвитку має бути співвідношення роботи (відповіді, дії тощо) з тим, як дитина працювала раніше. Доцільно акцентувати увагу лише на позитивній динаміці досягнень учнів, враховувати, що оцінюється не учень, а його робота. Про складнощі у навчанні необхідно говорити з учнем індивідуально, аби не створювати ситуацію колективної зневаги до дитини та передумови булінгу.

Індивідуальні особливості дитини можуть впливати на її темп здобуття освіти, внаслідок чого вона може досягати визначених для певного етапу навчання очікуваних результатів раніше або пізніше, тому календарно-тематичне

здійснюється в кінці навчального року з метою визначення освітніх завдань для реалізації індивідуального підходу до дитини в процесі подальшого навчання.

Підсумкове завершальне оцінювання навчальних досягнень учнів передбачає узагальнення інформації про їхній навчальний поступ протягом навчального року, при цьому не передбачає проведення окремих діагностичних робіт. Результати підсумкового завершального оцінювання учитель визначає на основі власних педагогічних спостережень, результатів тематичного оцінювання, аналізу учнівських портфоліо та фіксує у Класному журналі і свідоцтвах досягнень.

Свідоцтво досягнень заповнюється вчителем двічі на рік. У грудні заповнюється лише його перша частина, у травні - перша і друга частини.

У свідоцтві досягнень учитель фіксує розгорнуту інформацію про навчальний поступ учня/учениці у школі протягом навчального року з усіх предметів вивчення за показниками, які відповідають визначеним типовою освітньою програмою очікуваним результатам навчання, та надає рекомендації щодо подальшого навчання. Документ підписують учитель і батьки. Оригінал свідоцтва досягнень надається батькам, а його завірена копія зберігається в особовій справі учня в школі.

Інформація про формувальне та підсумкове оцінювання результатів навчання учня є конфіденційною. Вона обговорюється лише під час індивідуальних зустрічей учителя з учнем/ученицею та його/її батьками або консультацій з фахівцями, які беруть участь у розробленні індивідуальної траєкторії розвитку учня.

Оцінювання учнів 1-4 класів здійснюється на основі Методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти (затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 13.07.2021 №813). У початкових класах здійснюється формувальне та підсумкове оцінювання результатів навчання учнів. Результати оцінювання діагностувальних робіт фіксуються не у класному журналі, а лише у бланках оцінювання діагностувальних робіт. У класному журналі фіксувати лише результати підсумкового оцінювання за рік з урахуванням результатів виконання

тематичних діагностувальних робіт.

Річне оцінювання очікуваних результатів навчання у 1 - 2 класах – вербальне, у 3-4 класах з української мови, літературного читання, англійської мови, математики, ЯДС - рівневе, інформатики, дизайну і технологій, образотворчого мистецтва, музичного мистецтва, фізичної культури, основ християнської етики – вербальне (рішення педагогічної ради протокол №4 від 31.08.2023 р.).

Оцінювання учнів 5 класів у 2023/2024 навчальному році здійснюється відповідно до Методичних рекомендацій, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 1.04.2022 № 289.

Адаптаційний період впродовж якого не здійснюється поточне та тематичне оцінювання учнів 5 класу з вересня по жовтень (1 місяць) (рішення педагогічної ради, протокол №4 від 31.08.2023р.).

Поточне оцінювання результатів навчальної діяльності учнів 5-6 класів здійснюється за 12-бальною системою. Поточне формувальне оцінювання використовується також з метою допомогти учням усвідомити способи досягнення кращих результатів навчання.

Для забезпечення наступності між підходами до оцінювання результатів навчання здобувачів початкової та базової середньої освіти, у першому семестрі 5 класу *підсумкове оцінювання результатів навчання учнів здійснюється рівневою оцінкою та супроводжується вербальною характеристикою з орієнтацією на досягнення учня/учениці (а не на помилки або невдачі) (рішення педагогічної ради, протокол №4 від 31.08.2023р.).*

Результати семестрового та річного оцінювання відображаються у Свідоцтві досягнень. Свідоцтво досягнень відображає результати навчальних досягнень учня/учениці 5 класу з усіх предметів/інтегрованих курсів.

Загальна оцінка результатів навчання для кожного предмета/інтегрованого курсу з урахуванням, зокрема, кількості годин, передбачених навчальним планом на його вивчення, виставляється після визначення рівня досягнень за кожною групою результатів, в окремому рядку для виставлення загальної оцінки.

У Свідоцтві досягнень окрім характеристики рівня досягнення результатів навчання з предметів/інтегрованих курсів дається **характеристика стану сформованості навчальної діяльності** відповідно до переліку наскрізних умінь, визначених Державним стандартом базової середньої освіти. Заповнення графі здійснюється шляхом виставлення відповідної позначки (має значні успіхи, демонструє прогрес, потребує допомоги вчителя, потребує постійної допомоги) навпроти певного уміння.

Основними видами оцінювання результатів навчання учнів, відповідно до законодавства, є формувальне, поточне та підсумкове: тематичне, семестрове, річне. Формувальне (поточне формувальне) оцінювання може здійснюватися у формі оцінювання вчителем із використанням окремих інструментів (карток, шкал, щоденника спостереження вчителя, портфоліо результатів навчальної діяльності учнів тощо). Під час формувального оцінювання важливо формувати в учнів 5 класу вміння здійснювати самооцінювання та взаємооцінювання. Тематичне оцінювання може здійснюватися на основі поточного оцінювання із урахуванням проведеної для оцінювання проміжних результатів навчання діагностичної (контрольної) роботи або без проведення такої роботи залежно від специфіки навчального предмета/інтегрованого курсу. Під час виставлення оцінки за тему результати перевірки робочих зошитів, як правило, не враховуються. Семестрове оцінювання здійснюється на основі результатів тематичного оцінювання та результатів контролю груп загальних результатів навчання, відображених у Свідоцтві досягнень. Систему діагностувальних і контрольних робіт, подолання освітніх втрат, у тому числі для перевірки рівня сформованості умінь певної групи загальних результатів, визначених у свідоцтві досягнень, учитель планує і розробляє самостійно під час календарно-тематичного планування, керуючись Державним стандартом, освітньою і навчальною програмами та відповідно до кількості годин, передбачених навчальним планом на вивчення предмета/інтегрованого курсу. Річне оцінювання здійснюється на основі загальних оцінок результатів навчання за I та II семестри. Семестрова та річна оцінки можуть підлягати коригуванню. Облік результатів тематичного, семестрового, річного

оцінювання, оцінювання груп результатів навчання проводиться в класному журналі в окремих колонках без дати. Оцінювання учнів 5 класів має бути зорієнтованим у першу чергу на обов'язкові результати навчання й орієнтири їх оцінювання, визначені Державним стандартом, та на очікувані результати навчання, передбачені навчальною програмою з відповідного предмета/інтегрованого курсу. Критерії для формуального оцінювання розробляються вчителем самостійно до кожного виду роботи та виду діяльності учнів.

Оцінювання результатів навчання учнів 7-9-х класів також здійснюється за **12-бальною системою** із використанням формуального оцінювання. При виставленні тематичної оцінки враховуються всі види навчальної діяльності, що підлягали оцінюванню протягом вивчення теми. При цьому окрема тематична атестації при здійсненні відповідного оцінювання, як правило, не проводиться. Семестрове оцінювання здійснюється на підставі тематичних оцінок. При цьому мають враховуватися динаміка особистих навчальних досягнень учня (учениці) з предмета протягом семестру, важливість теми, тривалість її вивчення, складність змісту тощо. Річне оцінювання здійснюється на підставі семестрових або скоригованих семестрових оцінок. Річна оцінка не обов'язково є середнім арифметичним від оцінок за I та II семестри. При виставленні річної оцінки мають враховуватися: важливість тем, які вивчались у I та II семестрах, тривалість їх вивчення та складність змісту; динаміка особистих навчальних досягнень учня/учениці з предмета протягом року; уміння застосовувати учнем/ученицею набутих протягом навчального року знань тощо. Семестрова і річна оцінки можуть підлягати коригуванню (пункт 3.2. Інструкції з ведення класного журналу 5-11(12)-х класів загальноосвітніх навчальних закладів; пункти 9-10 Порядку переведення учнів (вихованців) закладу загальної середньої освіти до наступного класу.

5. Перелік варіантів типових навчальних планів та навчальних програм

Початкова освіта передбачає поділ на два цикли – 1–2 класи і 3–4 класи, що враховують вікові особливості розвитку та потреб дітей і дають можливість забезпечити подолання розбіжностей у їхніх досягненнях, зумовлених готовністю до здобуття освіти.

Програма початкової освіти окреслює підходи до організації єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом початкової освіти.

Програма визначає загальний обсяг навчального навантаження на тиждень, забезпечує взаємозв'язки окремих предметів, їх інтеграцію та логічну послідовність вивчення, які будуть подані в рамках навчальних планів:

- 1-2 класи – Типовий навчальний план за Типовою освітньою програмою для закладів загальної середньої освіти (**автор Савченко О.Я.**), затвердженою наказом Міністерства освіти і науки України від 21.03.2018 № 268;
- 3-4 класи – Типовий навчальний план за Типовою освітньою програмою для закладів загальної середньої освіти (**автор Савченко О.Я.**), затвердженою наказом Міністерства освіти і науки України від від 08.10.2019 №1273.

Освітня програма базової середньої освіти окреслює організацію закладом єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти Навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру другого рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів. Навчальний план основної школи передбачає реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети. Він охоплює інваріантну складову, сформовану на державному рівні та варіативну складову. Варіативна складова навчального плану визначена на основі побажань учнів та їх батьків, з урахуванням особливості організації освітнього процесу та індивідуальних освітніх потреб учнів та використовується на

підсилення предметів інваріантної складової. Освітню програму укладено за освітніми галузями. Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

Освітня галузь	Предмети, через які реалізується
<i>Початкова школа</i>	
Мовно - літературна	Навчання грамоти (1 клас), українська мова (2-4 класи), читання (2 клас, літературне читання (3-4 класи), англійська мова (1-4 класи)
Математична	Математика (1-4 класи)
Природнича	Я досліджую світ (1-4 класи) курс «Основи християнської етики»
Соціальна і здоров'язбережувальна	
Громадянська та історична	
Мистецька	Музичне мистецтво (1-4 класи), образотворче мистецтво (1-4 класи)
Технологічна	Дизайн і технології (1 класи),
Фізкультурна	Фізична культура (1-4 класи)
Інформатична	Інформатика (1-4 класи)
<i>Основна школа</i>	
Мови і літератури	Українська мова (7-9 кл.), українська література (7-9 кл.), англійська мова (7-9 кл.), зарубіжна література (7-9 кл.)
Суспільствознавство	Історія України (7-9 кл.), всесвітня історія (7-9 кл.), основи правознавства (9), курс «Основи християнської етики»
Мистецтво	Музичне мистецтво (7), образотворче мистецтво (7), мистецтво (8-9 кл.)
Математика	алгебра (7-9 кл.), геометрія (7-9 кл.)
Природознавство	Біологія (7-9 кл.), географія (7-9 кл.), фізика (7-9 кл.), хімія (7-9 кл.)
Технології	Трудове навчання (7-9 кл.), інформатика (7-9 кл.)
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я (7-9 кл.), фізична культура (7-9 кл.)
	5-6 класи НУШ
Мовно-літературна	Українська мова, українська л-ра, зарубіжна л-ра, англійська мова, німецька мова
Математична	Математика
Природнича	Інтегрований курс «Пізнаємо природу», географія (6 кл.)

Соціальна і здоров'язберезувальна	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут», курс «Основи християнської етики»
Громадянська історична	Інтегрований курс «Досліджуємо історію та суспільство»
Інформатична	Інформатика
Технологічна	Технології
Мистецька	Інтегрований курс «Мистецтво»
Фізична культура	Фізична культура

Перелік навчальних програм

для учнів I ступеня:

№ п/п	Назва навчальної програми
1.	Типової освітньої програми для учнів 1-2 класів закладів загальної середньої освіти, розробленої під керівництвом О. Я. Савченко (затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743);
2.	Типової освітньої програми для учнів 3-4 класів закладів загальної середньої освіти, розробленої під керівництвом О. Я. Савченко (затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743);

для учнів II ступеня:

№ п/п	Назва навчальної програми
1.	<i>на рівні базової середньої освіти: у 5-6 класах</i> – Типової освітньої програми для 5 – 9 класів закладів загальної середньої освіти (затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 19.02. 2021 № 235)
2.	<i>у 7 – 9 класах</i> – Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня (затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04. 2018 № 405);

№	Освітня галузь	Навчальний	Модельна програма
---	----------------	------------	-------------------

з/п		предмет	
1	Мовно-літературна освітня галузь	Українська мова	Модельна навчальна програма «Українська мова. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Заболотний О. В., Заболотний В. В., Лавринчук В. П., Плівачук К. В., Попова Т. Д.).
2		Українська література	Модельна навчальна програма «Українська література. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Архипова В. П., Січкач С. І., Шило С. Б.).
3		Зарубіжна література	Модельна навчальна програма «Зарубіжна література. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Ніколенко О. М., Ісаєва О. О., Клименко Ж. В., Мацевко-Бекерська Л. В., Юлдашева Л. П., Рудніцька Н. П., Туряниця В. Г., Тіхоненко С. О., Вітко М. І., Джангобекова Т. А.).
4	Мовно-літературна освітня галузь Іншомовна освіта	Англійська мова	Модельна навчальна програма «Іноземна мова. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Зимомря І. М., Мойсюк В. А, Тріфан М. С., Унгурян І. К., Яковчук М. В.).
5		Німецька мова	Модельна навчальна програма «Друга іноземна мова. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Редько В. Г., Шаленко О. П., Сотникова С. І., Коваленко О. Я., Коропецька І. Б., Якоб О. М., Самойлюкевич І. В., Добра О. М., Кіор Т. М., Мацькович М. Р., Глинюк Л. М., Браун Є. Л.).
6	Математична освітня	Математика	Модельна навчальна програма

	галузь		«Математика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Істер О. С.)
7	Природнича освітня галузь	Пізнаємо природу (інтегрований курс)	Модельна навчальна програма «Пізнаємо природу. 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (авт. Біда Д. Д., Гільберг Т. Г., Колісник Я. І.).
8	Технологічна освітня галузь	Технології	Модельна навчальна програма «Технології. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Терещук А. І., Абрамова О. В., Гащак В. М., Павич Н. М.)
9	Інформатична освітня галузь	Інформатика	Модельна навчальна програма «Інформатика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Ривкінд Й. Я., Лисенко Т. І., Чернікова Л. А., Шакотько В. В.)
10	Соціальна і здоров'язбережувальна освітня галузь здоров'я, безпека та добробут	Здоров'я, безпека та добробут (інтегрований курс)	Модельна навчальна програма «Здоров'я, безпека та добробут. 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (автори: Гущина Н.І., Василяшко І.П.)
11	Соціальна і здоров'язбережувальна освітня галузь курси морального спрямування	Курс за вибором	Навчальна програма курсу за вибором «Основи християнської етики. 1-11 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Сохань Г.С., Гусаков І.М., Гусак М.Є., Пономарьова М.С., Кушнір І.М.)
12	Фізична культура	Фізична культура	Модельна навчальна програма «Фізична культура. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Педан О. С., Коломоєць Г. А., Боляк А. А. та ін.)
13	Громадянська та	Досліджуємо	Модельна навчальна програма

	історична освітня галузь	історію і суспільство. (інтегрований курс)	«Досліджуємо історію і суспільство. 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (авт. Пометун О. І., Ремех Т. О., Малієнко Ю. Б., Мороз П. В.)
14	Мистецька	Мистецтво (інтегрований курс)	Модельна навчальна програма "Мистецтво. 5-6 класи" (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти (ав. Масол Л.М., Просіна О.В.)

6. Форми організації освітнього процесу

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку:

- ✓ формування компетентностей;
- ✓ розвитку компетентностей;
- ✓ перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- ✓ корекції основних компетентностей;
- ✓ комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, тощо.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться навчально-практичні заняття. Ця форма організації поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності. Досягнуті компетентності учні можуть застосувати на практичних заняттях і заняттях практикуму. Практичне заняття - це така форма організації, в якій учням надається можливість застосовувати отримані ними знання у практичній діяльності.

Експериментальні завдання, передбачені змістом окремих предметів, виконуються на заняттях із практикуму (виконання експериментально-практичних робіт). Оглядова конференція (для 8-9 класів) повинна передбачати обговорення ключових положень вивченого матеріалу, учнем розкриваються нові узагальнюючі підходи до його аналізу. Оглядова конференція може бути комплексною, тобто реалізувати міжпредметні зв'язки в узагальненні й систематизації навчального матеріалу. Оглядова екскурсія припускає цілеспрямоване ознайомлення учнів з об'єктами та спостереження процесів з метою відновити та систематизувати раніше отримані знання.

Перевірка та/або оцінювання досягнення компетентностей крім уроку може здійснюватися у формі співбесіди, контрольного навчально-практичного заняття. Залік як форма організації проводиться для перевірки якості засвоєння учнями змісту предметів, досягнення компетентностей.

Співбесіда тільки у формі індивідуальної бесіди, проводиться з метою з'ясувати рівень досягнення компетентностей.

Функцію перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей виконує навчально-практичне заняття. Учні одержують конкретні завдання, з виконання яких звітують перед вчителем. Практичні заняття та заняття практикуму також можуть будуватися з метою реалізації контрольних функцій освітнього процесу. На цих заняттях учні самостійно виготовляють вироби, проводять виміри та звітують за виконану роботу.

Можливо проводити заняття в малих групах, бригадах і ланках (у тому числі робота учнів у парах змінного складу) за умови, що окремі учні виконують роботу бригадирів, консультантів, тобто тих, хто навчає малу групу.

Екскурсії в першу чергу покликані показати учням практичне застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів (можливо поєднувати зі збором учнями по ходу екскурсії матеріалу для виконання визначених завдань).

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Навчальний заклад організовує свою роботу у змішаному форматі (поєднання очного та дистанційного навчання). З метою забезпечення в гімназії єдиних підходів до створення електронного освітнього середовища освітній процес під час дистанційного навчання організовується через сервіси Classroom, Meet. Організація освітнього процесу під час дистанційного навчання може передбачати навчальні (у тому числі практичні, лабораторні) заняття, вебінари, онлайн форуми та конференції, самостійну роботу, дослідницьку, пошукову, проектну діяльність, навчальні ігри, консультації та інші форми організації освітнього процесу. Організація освітнього процесу має забезпечувати регулярну та змістовну взаємодію суб'єктів дистанційного навчання, з використанням форм індивідуальної та колективної навчально-пізнавальної діяльності учнів, а також здійснення ними самоконтролю під час навчання. Отримання навчальних матеріалів, спілкування між суб'єктами дистанційного навчання під час навчальних та корекційно-розвиткових занять, що проводяться дистанційно, забезпечується передачею відео-, аудіо-, графічної та текстової інформації в синхронному або асинхронному режимі.

Педагогічні працівники самостійно визначають режим (синхронний або асинхронний) проведення навчальних занять. При цьому не менше 30 відсотків навчального часу, передбаченого освітньою програмою закладу освіти, забезпечується в синхронному режимі. Для учнів, які не можуть взяти участь у синхронному режимі взаємодії з поважних причин (стан здоров'я, відсутність доступу (обмежений доступ) до мережі Інтернет або технічних засобів навчання, зокрема дітей із сімей, які перебувають у складних життєвих обставинах, багатодітних, малозабезпечених сімей тощо), заклад освіти забезпечує використання інших засобів комунікації, доступних для учнів за особистою заявою батьків/офіційних представників (телефонний, поштовий зв'язок тощо).

Заклад освіти забезпечує регулярне відстеження результатів навчання учнів, а також надання їм підтримки в освітньому процесі (за потреби).

Оцінювання результатів навчання учнів проводяться за видами оцінювання, визначеними спеціальними законами, і відповідно до критеріїв, визначених

Міністерством освіти і науки України. Оцінювання результатів навчання учнів може здійснюватися очно або дистанційно з використанням можливостей інформаційно-комунікаційних (цифрових) технологій.

Перевірка робіт учнів відбувається в термін, вказаний учителем. Якщо робота на перевірку надана невчасно, її перевірка здійснюється тільки за згодою вчителя. Вчитель має право за певними видами робіт здійснювати вибірккову перевірку надісланих учнями виконаних завдань. Облік навчальних занять і результатів навчання учнів під час дистанційного навчання здійснюється відповідно до законодавства. Організація освітнього процесу під час дистанційного навчання здійснюється з дотриманням вимог законодавства про освіту, захист персональних даних, а також санітарних правил і норм (щодо формування розкладу навчальних занять, рухової активності (фізкультхвилинок), вправ для очей, тривалості виконання завдань для самопідготовки у позанавчальний час). Дистанційне навчання організовується для учнів, які не мають медичних протипоказань до занять з комп'ютерною технікою. Облік навчальних занять і результатів навчання під час дистанційного освітнього процесу здійснюється відповідно до законодавства (у класному журналі, свідоцтвах досягнень). За рішенням педагогічної ради для організації дистанційного навчання може використовуватися електронний розклад занять, електронний класний журнал/щоденники.

7. Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти

Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів: кадрове забезпечення освітньої діяльності, навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності, матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності, якість проведення навчальних занять, моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), системи оцінювання навчальних досягнень учнів. *У 2023-2024 навчальному році навчальний заклад проводить щорічне самооцінювання за напрямом «Педагогічна діяльність педагогічних працівників».*

***Інформація про кадрове забезпечення освітньої діяльності
Жорнівської гімназії***

<https://zhorniv.e-schools.info/pages/kadrovij-sklad>

Матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності

<https://drive.google.com/file/d/1P3N0ZX8ia1JSN2F-8vvgMGpW57ZV6m6m/view>

Якість проведення навчальних занять

Урок - це логічно закінчений, цілісний, обмежений визначеними тимчасовими рамками етап освітнього процесу. У ньому представлені всі основні елементи освітнього процесу: цілі та задачі, зміст, форми, технологія, методи, засоби, контроль та оцінювання, тобто вся організаційна структура. Якість уроку залежить від правильного визначення кожного з цих компонентів та їх раціонального поєднання.

Вибудовуючи урок, наші педагоги визначають не тільки те, яка навчальна інформація чи способи дії повинні бути засвоєні, а й на якому рівні вони мають бути засвоєні на конкретному уроці. Але оскільки урок - це ланка цілісного навчального, розвивального та виховного процесу, відтак, не на кожному уроці основний його зміст може бути засвоєний на всіх трьох рівнях:

- сприйняття, осмислення й запам'ятовування;
- застосування знань і навичок за зразком;
- застосування знань і навичок у новій ситуації.

Сучасний зміст освіти та закономірності процесу навчання в цілому та засвоєння, зокрема, визначають ряд неодмінних вимог до уроку, які необхідно враховувати.

1. Урок передбачає не тільки виклад матеріалу, змісту, а й завдання, що припускають застосування засвоєння навчальної інформації на практиці.

2. Частина цих знань отримується учнями у процесі самостійного пошуку шляхом рішення пошукових задач наскільки пошук таких знань доступний для учнів відповідного віку, настільки важливі способи діяльності, які учень опановує у процесі пошуку.

3. Виклад навчального матеріалу на уроці є варіативним за своєю структурою. В одних випадках викладається готова інформація у формі пояснення та за допомогою ілюстрацій. В інших випадках матеріал вивчається шляхом постановки вчителем проблеми та розкриття шляхів її доказового рішення.

Виклад навчальної інформації може бути у формі розповіді, лекцій, читання підручника, перегляду діафільмів тощо. Характер викладу визначається внутрішньою структурою, способом побудови цілісного уроку - від пояснювально-ілюстративного до проблемного. Одна з основних вимог до уроку – його науковість, неодмінною умовою науковості змісту уроку є ознайомлення учнів із доступними для них методами науки. Істотною стороною уроку є індивідуалізація навчання. Це, по-перше, використання навчального матеріалу різного ступеня складності, що враховує інтереси та можливості різних категорій учнів, оскільки складний матеріал може виявитись не під силу деяким учням для активного засвоєння, але повинен бути зрозумілий усім. Це, по-друге, доручення учням завдань для самостійної роботи різного ступеня складності, але в такій системі, щоби слабкі та середні учні могли поступово переходити від менш важких завдань до більш складних. Це, по-третє, повернення учнів зі слабкою навченістю до більш складних завдань попередніх тем після вивчення наступних, коли завдання можуть бути вирішені на новому рівні підготовки.

4. Жоден урок не вирішує всіх задач навчання, розвитку та виховання учнів. Він є частиною теми, курсу, навчального предмета та взагалі процесу навчання, освіти. Важливо завжди усвідомлювати, яке місце він займає в системі навчального предмета, які його дидактичні, виховні та розвивальні цілі. Урок - логічна одиниця теми, розділу, курсу, педагогічний здобуток, і тому він повинен відрізнятися цілісністю, внутрішнім взаємозв'язком частин, єдиною логікою розгортання діяльності вчителя й учнів.

Дотримуючись основних вимог до уроку, учитель вносить як у здійснення цих вимог, так і у сполучення компонентів уроку своє педагогічне мистецтво, свій методичний почерк, що залежить як від характеру класу, так і від власних індивідуальних рис.

5. На уроці здійснюється розвиток навчальних компетентностей учнів за допомогою відтворення академічних знань учнями, вправ у вміннях і навичках, шляхом виконання завдань на застосування академічних компетентностей у нестандартній ситуації.

6. Освітній процес тупиковий без кількоразового повторення змісту академічних знань і навчальних умінь. Форма повторення може бути різною, у залежності від цілей уроку та його змісту.

7. На уроках проводиться систематичне та планомірне оцінювання рівня навчальних досягнень учнів. Головний критерій якості уроку - не застосування тих чи інших видів роботи учнів чи використаних учителем методик, а навченість учнів, досягнення цілей уроку. Культура вчителя, його інтелектуальний і моральний рівень є однією з головних умов ефективності уроку.

Моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей)

Форми і методи моніторингу досягнення учнями результатів навчання	Очікувані результати
Моніторингові роботи з предметів інваріантної складової	Рівень знань учнів з предметів інваріантної складової
Результати семестрового та річного оцінювання	Успішність учнів за результатами семестрового та річного оцінювання
Результативність участі учнів у предметних олімпіадах, різнорівневих конкурсах та інших тематичних заходах	Рівень обдарованості школярів
Класно-узагальнюючий контроль	Стан вивчення предметів інваріантної складової
Аналіз стану навченості та вихованості учнів певного класу	Підвищення рівня навчальних досягнень учнів та кваліфікаційна допомога вчителю

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

- ✓ оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- ✓ контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- ✓ моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
- ✓ створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

**Робочий навчальний план
початкової школи з українською мовою навчання
(1-4 класи)**

Назва освітньої галузі	Класи	Кількість годин в тиждень (для тарифікації)	Кількість годин в тиждень (для тарифікації)	Кількість годин в тиждень (для тарифікації)	Кількість годин в тиждень (для тарифікації)
		1 кл.	2 кл.	3 кл.	4 кл.
<i>Інваріантний складник</i>					
Мовно-літературна		7+1	7+1	7+1	7+1
Англійська мова		2	3	3	3
Математична		4	4	5	5
Я досліджую світ (природнича, громадянська й історична, соціальна, здоров'язбережувальна галузі)		3	3	3	3
Технологічна		1	1	1	1
Інформатична			1	1	1
Мистецька		2	2	2	2
Фізкультурна*		3	3	3	3
Усього		19+3+1	21+3+1	22+3+1	22+3+1
<i>Варіативний складник</i>					
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		1	1	1	1
Загальнорічна кількість навчальних годин		23	25	26	26
Гранично допустиме тижневе/річне навчальне навантаження учня		20	22	23	23
Сумарна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)		23	25	26	26

Робочий навчальний план **Додаток 2**
з навчанням українською мовою і вивченням двох іноземних мов (5 клас)

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у 5 класі
Мовно-літературна	Українська мова	4
	Українська література	2
	Зарубіжна література	1,5
	Іноземна мова (англійська)	3,5
	Іноземна мова друга (німецька)	2
Математична	Математика	5
	Алгебра	-
	Геометрія	-
Природнича	Інтегрований курс «Пізнаємо природу»	2
	Біологія	-
	Географія	-
	Фізика	-
	Хімія	-
Соціальна і здоров'язберезувальна	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та побут»	1
	Етика	0,5
	Підприємництво і фінансова грамотність	-
Громадянська та історична	Інтегрований курс «Досліджуємо історію та суспільство»	1
	Історія України Всесвітня історія	-
	Історія України	-
	Всесвітня історія	-
	Громадянська освіта	-
	Правознавство	-
Інформатична	Інформатика	1,5
Технологічна	Технології	2
Мистецька	Інтегрований курс «Мистецтво»	2
Фізична культура	Фізична культура	3
Разом (без фізичної культури + фізична культура)		26+3+2
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, вибіркового освітнього компонентів, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		2
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня		28
Всього (без фізичної культури + фізична культура; без урахування поділу класів на групи)		28+3

Робочий навчальний план **Додаток 3**
з навчанням українською мовою і вивченням двох іноземних мов
Жорнівської гімназії (7-9 класи) 2023-2024 навчальний рік.

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах		
		7	8	9
Мови і літератури	Українська мова	2,5+0.5	2	2
	Українська література	2	2	2
	Англійська мова	2	2	2
	Німецька мова	2+1	2+1	2
	Зарубіжна література	2	2	2
Суспільство-знавство	Історія України	1	1,5+0.5	1,5
	Всесвітня історія	1	1	1
	Основи правознавства	-	-	1+1
Мистецтво*	Музичне мистецтво	1	-	-
	Образотворче мистецтво	1	-	-
	Мистецтво	-	1	1
Математика	Математика	-	-	-
	Алгебра	2	2	2
	Геометрія	2	2	2
Природо-знавство	Природознавство	-	-	-
	Біологія	2	2	2
	Географія	2	2	1,5
	Фізика	2	2	3
	Хімія	1,5	2	2
Технології	Трудове навчання	1	1	1
	Інформатика	1	2	2
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1	1
	Фізична культура**	3	3	3
Курс «Основи християнської етики»		+1	+1	+1
Разом		29+3+2.5	29,5+3+2.5	31+3+2
Додатковий час на навчальні предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації		3	3,5	2
Гранично допустиме навчальне навантаження		32	33	33
Всього (без урахування поділу класів на групи)		34.5	35	36

